

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Vyšší odborná škola, Gymnázium, Střední sklářská škola,
Střední odborné učiliště a Odborné učiliště,
Světlá nad Sázavou, Sázavská 547**

Sázavská 547, 582 91 Světlá nad Sázavou

Identifikátor školy: 600 170 730

Termín konání inspekce: 6. říjen 2003 – 10. říjen 2003

Čj.:	k1-1093/03-005128
Signatura:	ok1zx502

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti na gymnáziu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti na gymnáziu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech gymnázia český jazyk a literatura, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk, matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika a výpočetní technika, zeměpis, dějepis, základy společenských věd a ve volitelných předmětech konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce, seminář z matematiky, seminář z fyziky, seminář z chemie, seminář z biologie, seminář ze zeměpisu, seminář z dějepisu, seminář ze základů společenských věd vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola v dnešní podobě vznikla dne 1. 7. 2000 sloučením tří samostatných subjektů: Vyšší odborné školy a Střední sklářské školy, Světlá nad Sázavou, Sázavská 547, Gymnázia, Světlá nad Sázavou, Sázavská 547 a Středního odborného učiliště a Odborného učiliště, Lipnice nad Sázavou 4. V letošním školním roce je realizováno studium pouze na středním odborném učilišti a na gymnáziu. K 30. 9. 2003 navštěvovali školu celkem 393 žáci, z toho 170 dívek.

Škola má sedm součástí: střední odborné učiliště, gymnázium, střední odbornou školu sklářskou, vyšší odbornou školu, odborné učiliště, domov mládeže, školní jídelnu. Odloučené pracoviště školy je v Lipnici nad Sázavou.

Škola je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je kraj Vysočina.

Gymnázium ve Světlé nad Sázavou bylo založeno se sedmiletým studijním cyklem v roce 1990. V roce 1994 byl otevřen osmiletý studijní cyklus, v roce 2000 čtyřletý studijní cyklus. Poslední maturitní ročník sedmiletého studijního cyklu byl zařazen ve školním roce 1999 – 2000, poslední maturitní ročník osmiletého studijního cyklu skončí ve školním roce 2003 – 2004. Na zdejším gymnáziu je vyučován v denní formě jeden kmenový studijní obor 79-41-K Gymnázium. Realizován je v osmiletém studijním cyklu jako 79-41-K/801 (JKOV: 79-02-5/00) Gymnázium – všeobecné a ve čtyřletém studijním cyklu jako 79-41-K/401 (JKOV: 79-02-5/00) Gymnázium – všeobecné. V osmém ročníku osmiletého studijního cyklu se vyučuje podle učebního plánu schváleného MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 ze dne 5. 5. 1999 s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním a pátým ročníkem, ve čtyřletém studijním cyklu se vyučuje ve všech ročnících podle učebního plánu schváleného MŠMT ČR pod čj. 20 595/99-22 ze dne 5. 5. 1999 s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním ročníkem.

V letošním školním roce je na gymnáziu 5 tříd, z toho jedna třída dobíhajícího osmiletého studijního cyklu. K 30. 9. 2003 byl celkový počet 142 žáci, z toho 99 dívek.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI NA GYMNÁZIUM VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V době inspekční činnosti probíhala bez odborné a pedagogické způsobilosti veškerá výuka předmětů anglický jazyk a konverzace v anglickém jazyce, výuka základů společenských věd ve třetím ročníku čtyřletého studijního cyklu a semináře ze základů společenských věd ve spojeném třetím ročníku čtyřletého studijního cyklu a osmém ročníku osmiletého studijního cyklu a všechny hodiny estetické výchovy – hudební výchovy. S odbornou způsobilostí, ale bez pedagogické způsobilosti jsou vyučovány všechny hodiny informatiky a výpočetní techniky. Bez odborné způsobilosti, ale s pedagogickou způsobilostí je realizována výuka hodin základů společenských věd v prvním a ve čtvrtém ročníku čtyřletého studijního cyklu a v osmém ročníku osmiletého studijního cyklu a výuka semináře ze základů společenských věd ve čtvrtém ročníku čtyřletého studijního cyklu. Učitelka, která je pověřena činností výchovného poradce na gymnáziu, neabsolvovala ani nezahájila kvalifikační studium.

Základem pro organizační strukturu školy je organizační řád a školní řád. Podpůrnou funkci mají provozní řád, pracovní řád, provozní a bezpečnostní předpisy včetně dalších řádů a směrnic, vydávaných ředitelem školy. Škola má zpracovaný klasifikační řád. Náplně práce pracovníků školy jsou součástí jejich osobních spisů. K předávání informací jsou kromě ústní komunikace využívány vývěsky, osobní pošta i elektronická pošta. Jako poradní orgány ředitele školy slouží pedagogická rada, porady vedení školy včetně porad širšího vedení školy, výbor SRPDS a třídní samospráva, v které jsou zástupci jednotlivých tříd. Na škole pracují čtyři metodické komise: humanitních předmětů a cizích jazyků, přírodovědných předmětů, odborných předmětů, výtvarných předmětů.

Kontrolní činnost zahrnuje vlastní hospitační činnost, kterou provádí pouze vedení školy, i kontrolu dalších oblastí. Ředitel školy se věnuje hospitační činnosti na gymnáziu ojedinele, tato činnost je delegována na zástupce ředitele školy pro teoretické vyučování. Hospitace nepřispěly ke zkvalitnění výběru vyučovacích metod ve výchovně-vzdělávacím procesu. Rovněž byly zjištěny některé administrativní nedostatky v kontrolní činnosti zástupce ředitele školy pro teoretické vyučování. Začínajícím učitelům byl v minulých školních letech přidělen zavádějící učitel. Účelově přidělené finanční prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků jsou využívány především v jazykové oblasti a pro rozšiřování učitelské odbornosti. Škola přispívá na vzdělávání učitelů z vlastních prostředků.

Hodnotící kritéria jsou známa včetně stanovené částky. Zpětná vazba hodnocení vyplývá i z dotazníků, každoročně zadávaných žákům ředitelem školy. Sebehodnocení pedagogů není zavedeno.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti na gymnáziu jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům celkově dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI NA GYMNÁZIUM VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Areál budov byl postaven v roce 1968. Zlepšování v materiálně-technické oblasti bylo v uplynulém tříletém období, kdy je ve funkci současný ředitel školy, orientováno především na druhou funkční součást školy – střední odborné učiliště. Gymnázium má pět kmenových učeben. Dále jsou využívány tři učebny pro výuku jazyků, chemická laboratoř, odborná

učebna výpočetní techniky, dále pak společná učebna pro výuku matematiky a fyziky, učebna pro biologii a učebna pro výtvarnou výchovu. Některé z těchto učeben jsou méně prostorné. V učebně pro výuku matematiky a fyziky nejsou vybudovány rozvody elektrické energie. Pro výuku tělesné výchovy je využívána vlastní tělocvična, vlastní posilovna a tři vlastní hřiště. Celková výzdoba gymnázia je na průměrné úrovni.

V budově školy je zřízena knihovna s velkým počtem titulů, některé z nich jsou umístěny do jednotlivých kabinetů. Ve škole je prováděn odběr odborných časopisů. Ve většině kabinetů je alespoň jeden počítač, který je připojen k vnitřní síti. V učebně výpočetní techniky nejsou počítače pro žáky propojeny na vnitřní síť ani na internet. V máloprostorné místnosti, která slouží jako studovna, jsou dva počítače s připojením na internet. Žáci mohou využívat i počítač v domově mládeže či po individuální dohodě s vyučujícím informatiky a výpočetní techniky jeho počítač. Ředitel školy usiluje o získání prostředků na zlepšení úrovně vybavení výpočetní technikou, finanční částka od zřizovatele byla potvrzena. Výukové programy učitelé nepoužívají. V době inspekční činnosti nebyly funkční všechny videopřehrávače. Vyučující mohou využívat zpětné projektory. K výuce jazyků jsou používány radiomagnetofony s CD přehrávači. V oblasti jazykové výuky je velmi dobrá vybavenost odbornými příručkami, učebními pomůckami a ostatním studijním materiálem. Vybavení kabinetu matematiky je průměrné, ve fyzikálních sbírkách je téměř nulové zastoupení žákovských pomůcek. Chemická laboratoř je velmi dobrá, pro výuku hodin chemie nemá škola odbornou učebnu. V kabinetu biologie je zastoupení trojrozměrných pomůcek minimální. Mapová vybavenost pro dějepis není lepší než průměrná, v zeměpisu chybí některé novodobé mapy. Kabinet základů společenských věd prakticky neexistuje, nevelké množství pomůcek je roztrženo mezi jednotlivé vyučující.

Z plánovaných změn vyplývá snaha vedení školy o další zlepšování materiálně-technických podmínek školy. Materiálně-technické zázemí školy je kromě tělocvičny a hřišť možno využívat k přednáškám i k výstavám. Žáci základní školy i další veřejnost se mohou zapojit do činnosti kroužků. Podrobná analýza využívání materiálně-technických podmínek není prováděna.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti na gymnáziu jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům celkově dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH GYMNÁZIA ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, ANGLICKÝ JAZYK, FRANCOUZSKÝ JAZYK, NĚMECKÝ JAZYK, MATEMATIKA, FYZIKA, CHEMIE, BIOLOGIE, INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA, ZEMĚPIS, DĚJEPIS, ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD A VE VOLITELNÝCH PŘEDMĚTECH KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE, KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE, SEMINÁŘ Z MATEMATIKY, SEMINÁŘ Z FYZIKY, SEMINÁŘ Z CHEMIE, SEMINÁŘ Z BIOLOGIE, SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU, SEMINÁŘ Z DĚJEPISU, SEMINÁŘ ZE ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzdělávací programy

Realizace vzdělávacích programů na gymnáziu je v souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané pod čj. 22 486/03-21 dne 18. 7. 2003 s účinností od 1. 9. 2003.

Skladba rozvrhu není vždy optimální vzhledem k rozložení předmětů v týdnu či v jednotlivých dnech. Disponibilní hodiny posilují ve čtyřletém studijním cyklu v prvním ročníku výuku českého jazyka a literatury a matematiky, ve druhém ročníku výuku základů společenských věd, matematiky, informatiky a výpočetní techniky, ve třetím ročníku výuku zeměpisu, matematiky, informatiky a výpočetní techniky, ve čtvrtém ročníku a v osmém ročníku osmiletého studijního cyklu výuku českého jazyka a literatury, dějepisu, fyziky, chemie, biologie, informatiky a výpočetní techniky. V předposledním ročníku si žák zvolí dva dvouhodinové volitelné předměty, v maturitním ročníku tři dvouhodinové volitelné předměty. Jako volitelné předměty jsou zařazovány konverzace v anglickém jazyce nebo konverzace v německém jazyce, dále seminář z matematiky, seminář z fyziky, seminář z chemie, seminář z biologie, seminář ze zeměpisu, seminář z dějepisu, seminář ze základů společenských věd. V letošním školním roce byl zaveden nepovinný předmět cvičení z fyziky pro osmý ročník osmiletého studijního cyklu. Na škole je v činnosti větší počet kroužků. Jedná se nejen o návaznost na vyučovací předměty gymnázia (jazykové kroužky, kroužek matematiky, kroužek chemie, kroužek psaní na počítači), ale je využívána i odbornost učitelů středního odborného učiliště (atelier malby, vitráže, skleněné figurky, keramický kroužek). Podstatné zastoupení mají i kroužky se sportovním zaměřením. Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacích programů. Kontrolovaná povinná dokumentace je řádně vedena, nebyly zjištěny podstatné nedostatky.

Předmětové komise předkládají zprávu o splnění osnov v daném ročníku na konci školního roku. Kontrola naplňování učebních osnov je neúčinná, ze strany zástupce ředitele školy pro teoretické vyučování nebyla kontrolní činnost důsledně prováděna.

V organizaci teoretického vyučování nebyla dodržena vyhláška o středních školách – u třetího ročníku čtyřletého studijního cyklu byl ve středu zjištěn začátek výuky dříve než v sedm hodin, do začátku inspekční činnosti byla v pátek zkrácena o pět minut dvacetiminutová přestávka a též v pátek byla krácena šestá vyučovací hodina rovněž o pět minut. Z důvodů návaznosti na dopravní obslužnost jsou některé přestávky pouze pětiminutové a je umožněn výdej obědů o dvacetiminutové polední přestávce, což neodporuje současným právním předpisům, ale žákům nevzniká dostatečný prostor pro relaxaci. V průběhu inspekční činnosti byly zaznamenány pozdní příchody žáků do hodin z dvacetiminutové polední přestávky, častěji pak na první vyučovací hodinu. Tato skutečnost paralyzovala začátek první vyučovací hodiny v pátek. Stoly na stolní tenis na chodbách lze využívat k relaxaci spíše v odpoledních hodinách. Školní řád důsledně neřeší otázku kouření zletilých žáků. Žáci školy mají možnost navštěvovat konzultační hodiny učitelů. Rodičům nezletilých a se souhlasem zletilých žáků jsou předávány informace především na třídních schůzkách. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Pro žáky gymnázia je určena samostatně výchovná poradkyně. Její spolupracovník je pověřen činnostmi souvisejícími s minimálním preventivním programem. Žáci se speciálními poruchami v učení jsou sledováni, jejich počet na gymnáziu je minimální. Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk a ve volitelných předmětech konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce

Předměty jazykové oblasti byly hospitovány u osmi učitelů. Až na výjimku byly na vyučování velmi dobře připraveny. Stanovené cíle výuky odpovídaly aktuálnímu stavu třídy. V menší části hodin bylo naplňování těchto cílů formou výkladu nového učiva zdoluhavé a neefektivní.

Český jazyk, německý jazyk a francouzský jazyk je vyučován učitelkami s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Vyučující anglického jazyka jsou bez odborné a pedagogické způsobilosti. Dlouhodobý pobyt vyučující anglického jazyka v cizojazyčném prostředí pozitivně ovlivnil její odbornost a verbální i neverbální projev při výuce. V převážné části hodin jazyků byla zjištěna odborná správnost výuky. Pouze v jedné hodině německého jazyka bylo použito nesprávného mluvnického termínu. Závažnější odborné nedostatky byly zjištěny v hodině českého jazyka. Verbální úroveň vyučujících cizích jazyků byla vynikající, vyučujících českého jazyka velmi dobrá.

Cizí jazyky jsou vyučovány ve třech odborných učebnách a v kmenových třídách, český jazyk pouze v kmenových třídách. Vybavení a uspořádání jazykových učeben vyhovuje komunikativnímu stylu výuky, ten ale nebyl v části hodin zaznamenán. Celková estetická úroveň tříd je velmi dobrá. Stěžejní materiální podporou převážné části hodin německého jazyka byly učebnice. Této formě výuky byla věnována podstatná část výukového času. V hodinách cizích jazyků vyučující používaly často magnetofon, pro procvičování výslovnosti v jednom případě i zpětný projektor. V několika hodinách měli žáci k dispozici cizojazyčné slovníky. V hodinách českého jazyka bylo použito jazykových příruček, referátů a ukázek z krásné literatury bez výrazného aktivního zapojení žáků do následné diskuse o literárním díle či ukázce. Ve velké části hodin jazyků žáci pracovali s nakopírovaným materiálem.

V hodinách německého jazyka a v podstatné části hodin českého jazyka převažovala frontální výuka s dominantním postavením učitele. Žákům byly v těchto hodinách předkládány nové poznatky bez jejich aktivního zapojení do vyvozování nových souvislostí a závěrů. Ve většině hodin anglického a francouzského jazyka dostali žáci větší prostor pro samostatnou práci. K aktivním činnostem je vedla práce ve skupinách nebo řešení zajímavých úkolů z nakopírovaných materiálů, jež měly i funkci relaxační. V ostatních hodinách nebyl prostor pro relaxaci žáků dostatečný. Vnitřní členění hodin bylo většinou promyšlené, ale někdy byl sled jednotlivých částí hodin nahodilý a nesystematický.

Zájem žáků o výuku byl vzbuzován především zajímavými informacemi z oboru a prožitkem z četby literárního díla. Pochvala žáka jako forma motivace byla využita mimořádně.

Pravidla komunikace mezi vyučujícími a žáky byla dodržována. Pouze v jedné hodině českého jazyka probíhala výuka především v její druhé části chaoticky, zřejmě bez stanovených pravidel. Zvláště v hodinách literatury dostali žáci prostor pro vyjádření vlastního názoru, ale jejich podíl na spontánním projevu či diskusi byl minimální. Komunikativní dovednosti žáků byly nejvíce rozvíjeny v několika hodinách anglického a francouzského jazyka prostřednictvím zvolených metod a forem práce.

Hodnocení v průběhu sledovaných hodin probíhalo klasifikací ústního nebo písemného projevu. Klasifikace bývala často individuálně zdůvodněna. I když se v hospitovaných hodinách několikrát naskytla situace vhodná pro vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení, tato možnost nebyla využita. Vyučující výjimečně zhodnotily celkový průběh hodiny nebo práci žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných hodinách předmětů český jazyk a literatura, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk a ve volitelných předmětech konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika a výpočetní technika a ve volitelných předmětech seminář z matematiky, seminář z fyziky, seminář z chemie, seminář z biologie

Příprava učitelů na výuku byla většinou celkově průměrná, vyučující převážně nevěnovali pozornost volbě vhodných vyučovacích metod. Pro výuku jsou zpracovány tematické plány podle ročníků, u některých byl zjištěn nesoulad s ústně deklarovaným probíraným učivem. Plánované učivo navazovalo na předcházející témata. V některých hodinách bylo naplánováno více činností, které s ohledem na aktuální stav ve třídě nebyly splněny. Na dosažení cílů hodiny se negativně promítalo nesplnění domácí přípravy.

Převážná část sledovaných hodin byla odučena s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Bez odborné a pedagogické způsobilosti byla vedena výuka všech hodin informatiky a výpočetní techniky. Absence pedagogické způsobilosti se projevila v části sledovaných hodin zejména v organizaci výuky. Mnohé odborné i metodické nedostatky byly zjištěny u vyučujících matematiky a fyziky, na nepřesnosti ve výkladu, v zápisech či formulacích byli jednotliví vyučující upozorněni. Odborně nevhodná byla výuka fyziky ve druhém ročníku čtyřletého studijního cyklu.

Hospitované hodiny chemie a malá část hodin matematiky a fyziky byly odučeny v učebně určené pro výuku matematiky a fyziky. Výuka chemie a většiny hodin matematiky a fyziky je dle rozvrhu situována do kmenových tříd, výuka biologie do specializované učebny. Výpočetní technika je vyučována v odborné učebně. Zařazení práce s legem pomocí výpočetní techniky nezkvalitnilo výuku fyziky. Ve sledovaných hodinách nebyly využívány výukové programy. Vyučující použili několikrát zpětný projektor, užití videa nebylo zařazeno. Ve výuce fyziky ve druhém ročníku čtyřletého studijního cyklu byl zařazen i ilustrativní demonstrační pokus, výsledky měření byly znehodnoceny odbornou chybou vyučujícího. Při výuce žáci téměř nepoužívali učebnice, ojedinelé pracovali s nakopírovaným materiálem.

V úvodu většiny hodin byli žáci seznámeni s obsahem práce v hodině. V převážné části hospitovaných hodin převládalo dominantní postavení učitele, v některých sledovaných hodinách byl žákům předložen výsledný postup. Nebyl tak vždy plně podporován rozvoj samostatného hledání řešení problémů, rozvíjení logiky bylo někdy nahrazeno mechanickou činností. Zvolené rychlejší tempo neumožnilo žákům v některých hodinách plné pochopení nových pojmů. Déletrvající opisování nové látky z promítaných fólií neumožňovalo žákům plné soustředění na obsah učiva. Přesto, že do výuky informatiky a výpočetní techniky byly do vyšších ročníků zařazovány méně obtížné úlohy, byla zaznamenána menší úspěšnost vlastního řešení. V některých hodinách nebyly důsledně využívány mezipředmětové vztahy. Diferencovaná práce nebyla téměř zařazována. Ve sledovaných hodinách volitelných předmětů se nevhodně projevilo spojení nematuritních a maturitních ročníků, neboť většina seminářů je zaměřena na přípravu k maturitní zkoušce, a je tak využíváno i učivo třetího ročníku čtyřletého studijního cyklu. Efektivita využití vyučovacího času byla celkově průměrná, v některých ze sledovaných hodin vyhovující. Shrnutí učiva v závěru vyučovací hodiny bylo sporadické. Psychohygienické podmínky byly celkově průměrné, různé metody práce byly zařazovány zcela výjimečně, k fyzické relaxaci nebyli žáci vyzváni.

Vstupní i průběžná motivace byla zřejmá pouze ojedinelé. Při nepodporování aktivity žáků byl výsledkem jejich značně pasivní přístup nebo příprava na jiný předmět.

Pracovní atmosféra byla převážně klidná, mezi učiteli a žáky nebyly zjištěny negativní vztahy. Interakce a komunikace byla nejvíce podporována alespoň v části každé hodiny chemie. Jazykový projev žáků nebyl všemi vyučujícími plně a řádně rozvíjen. Negativní projevy žáků, zjištěné zejména u třetího ročníku čtyřletého studijního cyklu, nebyly vyučujícími korigovány.

Znalosti žáků byly prověřovány různými formami, využito bylo i zkoušení žáků před třídou u tabule. Nezapojení třídy do další činnosti při zkoušení jednotlivců negativně působilo na aktivitu žáků. Při řešení či provádění úkolů byla ve sledovaných hodinách poskytována zpětná vazba především slovní formou. Při písemném zkoušení byly projevy opisování tolerovány. Žáci nebyli vedeni k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných hodinách předmětů matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika a výpočetní technika a ve volitelných předmětech seminář z matematiky, seminář z fyziky, seminář z chemie, seminář z biologie jsou celkově hodnoceny jako vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech zeměpis, dějepis, základy společenských věd a ve volitelných předmětech seminář ze zeměpisu, seminář z dějepisu, seminář ze základů společenských věd

Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla celkově průměrná. Učitelé vycházeli z tematických plánů, v dějepisu nebylo zohledněno rovnoměrné rozložení učiva 20. století. Naplánované metody práce ve většině hodin nerozvíjely dostatečně aktivitu žáků.

Ve sledovaných hodinách byla výuka zeměpisu a dějepisu zajišťována učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka ve druhém ročníku čtyřletého studijního cyklu základů společenských věd je vedena s odbornou a pedagogickou způsobilostí, ve třetím ročníku čtyřletého studijního cyklu a v semináři ze základů společenských věd ve spojeném třetím ročníku čtyřletého studijního cyklu a osmém ročníku osmiletého studijního cyklu bez odborné a pedagogické způsobilosti. Ostatní hodiny základů společenských věd a seminář ze základů společenských věd pro čtvrtý ročník čtyřletého studijního cyklu jsou odučeny bez odborné způsobilosti, ale s pedagogickou způsobilostí. Přesto, že většina vyučujících má pedagogickou způsobilost, neodpovídal vždy výběr metod práce aktuálnímu stavu třídy. Věcná a odborná stránka výuky byla zajištěna.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Materiální podpora výuky mapami nebyla vždy adekvátní učivu. Žáci pracovali s další literaturou i s namnoženými texty. Využit byl i zpětný projektor či modely. Použití delší videoukázky při výuce dějepisu nepřineslo zkvalitnění výuky. V základech společenských věd není používána žádná ucelená sada učebnic.

Zvolené metody práce mnohdy minimálně podporovaly aktivitu třídy jako celku, zapojení jednotlivců bylo sporadické. Tyto metody práce paralyzovaly možnost tvůrčího zapojení žáků. V mnohých hodinách převládalo dominantní postavení vyučujících, někdy podporované i převažujícím slovním projevem učitele. Metodicky nejméně vhodná byla hodina dějepisu ve druhém ročníku čtyřletého studijního cyklu, kdy žáci celou vyučovací hodinu opisovali promítané poznámky za monotónního čtení těchto poznámek učitelkou. Žáci byli celkově zahrnováni diktováním značně podrobných informací. Veškeré vědomosti jim byly předávány většinou v hotové podobě. Ve sledovaných hodinách volitelných seminářů bylo jejich zaměření velice úzce vázáno na odpovědi při maturitní zkoušce na dané otázky. Aplikace učiva, hledání širších souvislostí, systematickosti a logika nebyly v hospitovaných hodinách uplatňovány ve větším rozsahu. Mezipředmětové vztahy nebyly plně využity. Diferencovaná práce nebyla zařazena, skupinová práce byla zaznamenána v semináři z dějepisu ve třetím ročníku čtyřletého studijního cyklu. Efektivita práce byla v některých hodinách nevyhovující. Psychohygienické podmínky vzhledem ke zvoleným metodám práce byly celkově podprůměrné.

Vstupní a průběžné motivaci byl dáván prostor zcela výjimečně.

Pracovní atmosféra byla vytvořena ojedinele. Jazykový projev žáků nebyl vždy plně rozvíjen či korigován. Ve třetím ročníku byl zaznamenán spíše negativní přístup k výuce, vyučující tuto skutečnost přehlíželi.

Při zjišťování znalostí žáků bylo využito i jejich zkoušení u tabule. Tato forma opakování při nezapojení třídy další vhodnou činností tlumila aktivitu žáků. Při písemném zkoušení nebylo důsledně reagováno na projevy opisování. Žáci nebyli vedeni k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných hodinách předmětů zeměpis, dějepis, základy společenských věd a ve volitelných předmětech seminář ze zeměpisu, seminář z dějepisu, seminář ze základů společenských věd jsou celkově hodnoceny jako vyhovující.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Srovnávací práce, komerční evaluační testy ani jiné sebehodnotící nástroje škola nepoužívá, využití testů pro maturanty je dobrovolné a ojedinéle.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných hodinách předmětů český jazyk a literatura, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk, matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika a výpočetní technika, zeměpis, dějepis, základy společenských věd a ve volitelných předmětech konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce, seminář z matematiky, seminář z fyziky, seminář z chemie, seminář z biologie, seminář ze zeměpisu, seminář z dějepisu, seminář ze základů společenských věd jsou celkově hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané pod čj. 22 486/03-21 dne 18. 7. 2003 s účinností od 1. 9. 2003 je v souladu s úplným zněním Zřizovací listiny schválené usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 045/05/01/ZK ze dne 18. 9. 2001, ve znění dodatku č. 1 zřizovací listiny schváleného usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 019/02/2002/ZK ze dne 19. 3. 2002, ve znění dodatku č. 2 zřizovací listiny schváleného usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 044/03/2002/ZK ze dne 30. 4. 2002, ve znění dodatku č. 3 zřizovací listiny schváleného usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 113/06/2002/ZK ze dne 24. 9. 2002, ve znění dodatku č. 4 zřizovací listiny schváleného usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 150/03/2003/ZK ze dne 17. 6. 2003 a ve znění změn schválených usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 151/03/2003/ZK ze dne 17. 6. 2003 bez čj.
- Význačnějšího umístění získali žáci gymnázia v celorepublikovém kole soutěže Co víš o jaderné energetice, velmi dobrých výsledků bylo dosaženo v postupových kolech různých úrovní ve sportovních soutěžích. V okresních kolech byly zaznamenány úspěchy v recitační soutěži, v ostatních oborech zcela ojedinele.
- Rada školy nebyla založena z důvodu nemožnosti rovnoměrného zastoupení z řad rodičů dojíždějících žáků.
- Škola opakovaně předložila záměr změn v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení a to ve změně názvu na Vyšší odbornou školu, Gymnázium, Střední

uměleckoprůmyslovou školu sklářskou a Střední odborné učiliště, Světlá nad Sázavou, Sázavská 547. Opět je žádáno o vyřazení součásti odborné učiliště a je předložena nová koncepce střední školy. Dosaženo již bylo zařazení maturitních oborů středního odborného učiliště v oblasti uměleckořemeslného zpracování skla, kamene a keramiky. V souvislosti s prvním maturitním ročníkem v těchto oborech je plánováno znovuotevření vyšší odborné školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané pod čj. 22 486/03-21 dne 18. 7. 2003 s účinností od 1. 9. 2003,
2. úplné znění Zřizovací listiny schválené usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 045/05/01/ZK ze dne 18. 9. 2001, ve znění dodatku č. 1 zřizovací listiny schváleného usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 019/02/2002/ZK ze dne 19. 3. 2002, ve znění dodatku č. 2 zřizovací listiny schváleného usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 044/03/2002/ZK ze dne 30. 4. 2002, ve znění dodatku č. 3 zřizovací listiny schváleného usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 113/06/2002/ZK ze dne 24. 9. 2002, ve znění dodatku č. 4 zřizovací listiny schváleného usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 150/03/2003/ZK ze dne 17. 6. 2003 a ve znění změn schválených usnesením Zastupitelstva kraje Vysočina č. 151/03/2003/ZK ze dne 17. 6. 2003 bez čj.,
3. učební plán schválený MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 ze dne 5. 5. 1999 s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním a pátým ročníkem,
4. učební plán schválený MŠMT ČR pod čj. 20 595/99-22 ze dne 5. 5. 1999 s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním ročníkem,
5. učební plán používaný na gymnáziu s osmiletým studijním cyklem ve Světlé nad Sázavou,
6. učební plán používaný na gymnáziu s čtyřletým studijním cyklem ve Světlé nad Sázavou,
7. tematické plány pro jednotlivé ročníky,
8. rozvrhy pedagogických pracovníků vyučujících ve školním roce 2003 – 2004 na gymnáziu,
9. rozvrhy tříd gymnázia ve školním roce 2003 – 2004,
10. Koncepce rozvoje školy,
11. Plán personálního rozvoje na školní rok 2003 – 2004,
12. Plán práce ředitele školy – roční kalendář školy,
13. Plán kontrol a hospitací na I. pololetí školního roku 2003 – 2004,
14. hospitační záznamy ředitele školy,
15. hospitační záznamy zástupce ředitele školy pro teoretickou výuku,
16. Kniha kontrol vedoucích pracovníků,
17. Organizace školního roku 2003 – 2004,
18. Plán výchovně-vzdělávací práce na školní rok 2003 – 2004,
19. Školní řád,
20. Organizační řád,
21. Provozní řád,
22. Řády školy a jejích součástí,
23. Klasifikační řád,

24. pracovní náplně pracovníků organizace,
25. Další vzdělávání pedagogických pracovníků,
26. třídní knihy na gymnáziu za školní rok 2002 – 2003 a za školní rok 2003 – 2004,
27. třídní výkazy na gymnáziu,
28. osobní listy žáků gymnázia,
29. zápisy z pedagogických rad na gymnáziu,
30. zápisy z jednání metodických komisí,
31. zprávy o splnění osnov na gymnáziu,
32. zprávy o třídních schůzkách jednotlivých tříd na gymnáziu,
33. Plán protidrogové prevence na školní rok 2003 – 2004,
34. Roční program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty,
35. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002 – 2003,
36. záznamy o školních úrazech,
37. inspekční hospitační záznamy,
38. inspekční podkladová dokumentace.

ZÁVĚR

Gymnázium nemá vzhledem k nízkému počtu tříd samostatný pedagogický sbor. Ředitel školy má promyšlený koncepční rozvoj školy, pružně je reagováno na požadavky trhu. Kontrolní činnost delegovaná na zástupce ředitele školy pro teoretické vyučování není plně funkční.

V oblasti materiálně-technické je vyvíjena snaha o zlepšování prostředí školy, dosud byla zlepšována úroveň středního odborného učiliště. V oblasti gymnaziálních pomůcek je vybavení v jazykové oblasti velmi dobré, v přírodovědných a společenských oborech není vybavení lepší než průměrné. Přístup žáků k počítačům mimo výuku je omezen, stávající vybavení učebny informatiky a výpočetní techniky je vyhovující. Knižní fond školní knihovny je rozsáhlý a každým rokem se inovuje.

Škola prakticky nevyužívá evaluační nástroje ve výchovně-vzdělávacím procesu. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků ve sledovaných hodinách vůbec neproběhlo. Ve větší části hodin anglického a francouzského jazyka se projevila snaha vyučujících o rozvoj komunikativních dovedností žáků. Tradiční způsob vyučování převládal v hodinách českého a německého jazyka. Do většiny sledovaných hodin přírodovědných a společenských předmětů nebyly nové myšlenky a přístupy v pedagogickém procesu zaváděny – ve většině hospitovaných hodin těchto předmětů byla zaznamenána celkově velice slabá promyšlenost vyučovacích metod a vhodné organizace výuky. Diferencovaná práce žáků nebyla prakticky zařazována. Nebyl téměř vůbec rozvíjen činnostní charakter výuky, žákům byly v těchto předmětech mnohdy předávány hotové poznatky velice často ve značných podrobnostech – nad rozvojem logiky převažoval mechanický přístup. V matematice a fyzice byly zaznamenány odborné nedostatky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Antonín Müller	.....
Členové týmu	Hana Štefánková	.....
	Dana Kuličková	
	Marie Veverková	

V Havlíčkově Brodě dne 17. října 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. října 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ing. Jindřich Vodička	.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Štáflova 2003, 580 01 Havlíčkův Brod. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad v kraji Vysočina, odbor školství, mládeže a sportu	2003-11-04	k1-1111/03-005128
Zřizovatel	2003-11-04	k1-1111/03-005128

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2003-10-29	k1-1020/03-005128	Připomínky byly podány.